

A. Lemberg

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS BALTIEČIŲ VEIKLA IR JŲ ARCHYVAS

Baltiečių komitetas Švedijoje veikia nuo 1943 m., vadinasi, jau įžengė į savo veiklos penktąjį dešimtmetį, Stockholme lapkričio 14 d. komitetas apžvelgė savo pastarųjų dvejų metų veiklą, kurios tikslas – remti Baltijos valstybių laisvę ir nepriklausomybę. Pastebėta, kad padėtis Afganistane, Lenkijoje ir padažnėję sovietiniai Švedijos sienų pažeidimai pažadino visuomenėje geresnį supratimą, kokią grėsmę pasauliui neša Spv. Sąjunga.

Drauge padidėjo susidomėjimas Baltijos valstybėmis tarptautinėje politikoje. Didžiosios Vakarų valstybės toliau pareiškia nepripažįstamą čios Estijos, Latvijos ir Lietuvos sovietinės okupacijos. Pastaraisiais metais ypač tai pabrėžė JAV, kur birželio 14 oficialiai skelbiama Baltijos laisvės diena. Tuo būdu Amerikos kongresas ir vyriausybė aiškiai pažymi, kad laikas neįteisinti sovietinių pretenzijų į Baltijos valstybes. JAV taip pat tvirtai parėmė 1983 m. Europos parlamento nutarimą Baltijos valstybių reikalui.

Įvairiose Jungtinių Tautų komisijose buvo kalbama apie sovietinį Baltijos kraštų kolonizavimą. Dar niekada Švedijos spauda, radijas ir televizija tiek dėmesio neskyrė Baltijos valstybių reikalams, kaip šiuo metu – teigiama Baltų komiteto vaikus pranešime.

Dabartinė būklė

Štai kaip šioje apžvalgoje vertinama dabartinė padėtis mūsų kraštuose. Praėjo 45 metai nuo to laiko, kai Stalinas su Hitleriu su naikino šių kraštų laisvę. Ginkluotoji pasipriešinimo kova prieš terorą, trėmimus ir rusinimą truko iki šeštojo dešimtmečio. Septintojo dešimtmečio pabaigoje nauja pilietinių teisių gynėjų karta Baltijos kraštuose pradėjo reikalauti demokratinių teisių, apsisprendimo teisės nerusiškoms tautoms. Aštuntojo dešimtmečio pabaigoje ir devintojo pradžioje baltietiška opozicija sustiprėjo.

Su Andropovo atėjimu valdžion sustiprėjo ir priespauda, prasidėjo

Misijų žurnalas "Terres lointaines" (Tolimos žemės) išleido specialų numerį Lietuvai prancūzų kalba. Jame daug žinių ir nuotraukų apie dabartinę Lietuvą ir jos vaikus. Šis žurnalas leidžiamas Prancūzijoje

nauji suėmimai, likviduotos vad. Helsinkio grupės, sunkiomis bausmėmis nuteisti kai kurie teisių gynėjai, sustiprėjo tikinčiųjų persekiojimas, toliau trukdomos užsienio radijo laidos, suvaržytas laišku ir siuntinių gavimas, net sovietinės spaudos ir knygų išsiuntimas, telefoniniai pasikalbėjimai kliudomi ir nutraukiami. "Tvarkos sugražinimo" šūkiu grąžinamas stalinizmas.

Keturiasdešimt metų

Šį rudenį visoje Švedijoje iškilmingai paminėtas baltiečių pabėgėlių masinis atvykimas prieš 40 metų. Daug kas stebisi, kad šie pabėgėliai bei jų organizacijos, netgi po keturių dešimtmečių, vis dar gyvastingai ir veikliai reiškiasi. Kokiu būdu baltiečiai tęsia savo kovą nemažėjančiomis jėgomis ir ištverme? Tokius klausimus kelia ne tik mūsų draugai, bet ir priešai. Apžvalgoje cituojama ištrauka

iš švedų neostalinistų leidinio, kad švedų visuomenėje svarbiausias masinių ryšių pozicijas valdo antisovietinės nuotaikos ir baltiečių "lobby"...

Švedijos baltiečių komiteto veiklos pranešimo didžiąją dalį sudaro nuveiktų darbų apžvalga – ryšiai su Skandinavija, su Europa, su užeuropiniais centrais, dokumentavimas ir leidiniai, bendradarbiavimas su įvairiomis Švedijos estų ir baltiečių organizacijomis. Visko atpasakoti neįmanoma – užimtų per daug vietos. Galima tik pasidžiaugti tokia plačia ir turininga komiteto veikla. Už tai daug nuopelnų tenka nepavargstančiam generaliniam sekretoriui estui Arvo Horn. Beje, komitetas išlaiko gana didelį baltiečių archyvą, kuris palaiko glaudžius ryšius su Švedijos valstybės archyvu, Švedijos kultūros taryba, su baltiečių archyvais Australijoje, JAV ir Kanadoje.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANČESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 2500,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Dokumentinė medžiaga

Per praėjusius keturis dešimtmečius Švedijoje susitelkė daugybė dokumentinės ir archyvinės medžiagos apie baltiečių pabėgėlių atvykimą į šį kraštą, apie jų įsikūrimą, organizacijas, kultūrinę veiklą, santykius su valdžios įstaigomis ir tt. Daugelį vertingų dalykų saugo įvairios organizacijos ir privatūs asmenys, tačiau ne visada užtikrintos sąlygos, kad jie išliks ateičiai. Kad jie nežūtų, 1966 m. Stockholme buvo įsteigtas baltiečių archyvas. Jo uždavinys – rinkti, tvarkyti, saugoti ir padėti tyrinėti dokumentus apie Baltijos tautų praeitį, kultūrą, visuomenę. Ypatingas dėmesys skiriamas šių kraštų ateivių gyvenimui, jų organizacijų veiklai Švedijoje.

Archyvo pradžia

Baltiečių archyvas pradėjo darbą be jokių išteklių. Nuo pat pradžios jo veikla pasirodė sėkminga ir reikalinga. Kai jau buvo galima šį tą parodyti, juo susidomėjo švedų įstaigos. Valdžia sutiko išlaikyti du archyvo darbuotojus. Švietimo ministerija davė lėšų byloms ir kitokiems būtiniausiems reikmenims įsigyti. Tuo būdu archyvas galėjo normaliai veikti.

Buvo pradėta telkti įvairių organizacijų archyvus. Daugybę vertingų dalykų gauta iš mirusių kultūros ir visuomenės veikėjų palikimų: asmeniniai jų rinkiniai, rankraščiai, nuotraukos ir pan. Buvo susitarta su Švedijos valstybės archyvu, kad svarbesnė surinkta ir sutvarkyta archyvinė medžiaga palaipsniui bus perduodama valstybės archyvo saugykloms, kur baltiečiams

rezervuota daug vietos. Iki šiol baltiečių archyvas surinko, jau sutvarkė ir perdavė valstybės archyvu saugoti 319 dėžių archyvinės medžiagos. Fotografijų rinkiny šiuo metu saugomi 1126 atvaizdai ir per 8000 nuotraukų. Jomis jau ne kartą pasinaudojo Švedijos televizija. Valstybės archyvas labai vertina baltiečių archyvo veiklą. Švedų ir baltiečių tyrinėtojų nuomone, šio archyvo reikšmė ateityje dar labiau išryškės.

Darbuotojų kursai

Bendradarbiaudamas su švedų ir baltiečių įstaigomis bei organizacijomis, baltiečių archyvas Stockholme surengė dvi konferencijas, kuriose buvo nagrinėjami įvairūs archyvinės medžiagos telkimo, tvarkymo, saugojimo ir tyrinėjimo klausimai. Drauge su Švedijos estų komitetu buvo surengti archyvų darbuotojų kursai. Archyvo vedėjas estas Avo Paertel parengė archyvo tvarkos taisykles. Tai praktiški nurodymai, kaip vesti tinkamai organizacijų ar asmenų archyvus. Švedijos baltiečių archyvas palaiko ryšius ir su kitų šalių baltiečių archyvais, ypač Australijoje ir Amerikoje, keičiasi sutvarkytų rinkinių žiniomis. Jo patirtimi galėtume ir mes pasinaudoti.

ANGLIJOS KATALIKŲ PETICIJA

Didžiosios Britanijos katalikai, perskaitę reportažus apie kunigų-kalinių teismus Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos leidžiamuose LKB Kronikos numeriuose anglų kalba, pasiuntė peticiją Sovietų ambasadoriams V. Popovui Londone ir A. Dobryninui Washingtono, Lietuvos ir Sovietų Sąjungos Religinių Reikalų igaliotiniui P. Anilioniui ir V.A. Kurovedovui,

protestuodami prieš kun Alfonso Svarinsko ir Sigito Tamkevičiaus įkalinimus. 124 puslapių peticija, kurią pasirašė 2,391 asmenys, apeliuoja į minėtus pareigūnus atkreipti dėmesį į įkalinčius Lietuvos katalikų kunigus. „Mes nesuprantame, kodėl šių dviejų lietuvių laisvė buvo atimta. Šis 2,391 žmonių laiškas atstovauja tik mažą dalelę daugelių žmonių, kurių nuomonė bei jausmai sutampa su mūsų. O tai yra prašyti Jūsų pagalbos šiose dvejuose atvejuose: išgauti Jūsų dėmesį bei paramą šiai apeliacijai, kad šie du kunigai būtų paleisti, jiems leidžiama grįžti į laisvę bei į religinį gyvenimą Lietuvoje“. Peticija datuota 1984 liepos 27.

(Žinia apie peticiją, nors buvo pranešta Lietuvių Informacijos Centru tik dabar, vertinga ir įdomi). (LIC)

ATSTOVO PROTESTAS

Reaguodamas į Lietuvių Informacijos Centro žinias apie kun. Jono-Kastyčio Matulionio areštą, kongresmenas John E. Porteris parašė laišką sovietų ambasadoriui Anatoliui Dobryninui, pareikšdamas protestą. Kongresmenas Porteris yra JAV Kongreso žmogaus teisių grupės pirmininkas.

„Mano žiniomis, kun. Matulionis buvo suimtas 1984 lapkričio 9“, rašo Porteris, „tik baigęs duoti paskutinį patepimą mirštančiam vyrui. Matulionis buvo pirmą kartą suimtas 1976 m., dar būdamas pasauliečiu, už ryšius su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

„Man atrodo, kad kun. Matulionis yra persekiojamas vien už stiprius religinius įsitikinimus“ tęsia kongresmenas. „Kaip žinote, Jūsų vyriausybė pažadėjo gerbti žmogaus teises, kurios yra garantuojamos Helsinkio Baigiamajam Akte, bei ir religines laisves, minimas Jungtinių Tautų deklaracijoje apie religinės netolerancijos panaikinimą. Aš raginu Jus tarpininkauti kun. Matulionio byloje ir išgauti jo laisvę.

„Viliuos, kad Jūs šiuos rūpesčius nenustumsit į šalį“, baigia kongresmenas Porteris, „o šią situaciją panaudosit pademonstruoti Jūsų krašto troškimą stiprinti JAV ir Sovietų Sąjungos ryšius“.

MIRĖ KUN. V. ŠIKŠNYS

Gruodžio 8 d. Klaipėdos ligoninėje mirė Gardamo klebonas kunigas Valentinas Šikšnys. Velionis buvo sulaukęs 70 metų amžiaus, kunigu buvo įšventintas 1939 metais. Palaidotas Nevarėnuose gruodžio 12 d.

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

KUN. ANTANAS PERKUMAS
apdovanotas lietuvių skautų "Lelijos" ordinu

Halina Mošinskienė

KAJ STNEŠĖ MAN VASARIO 16-JI?

1918 m. Mes gyvename Krokuvėje – tėtis, mama, broliukas ir aš. Namuose didelis džiaugsmas; tėtis, baigęs medicinos fakulteto studijas gauna Jagelionų U-teto diplomą ir tose iškilmėse mudu su broliuku ir mama dalyvaujame. Griję i namus, mes esame pakilioje nuotaikoje ir tėtis mane pasisodinęs nat kelių sako: "Dabar, mes visi grįšime i namus į Lietuvą." – "Kodėl?" – man iš karto pagailo palikti Krokuvą su tuo saulėtu vasaros dangumi, tuos sekmadienius Vislos pakrantėse, išėigas į Vavelį, į Kosčiuškos pilikalnį, į Bielianų vienuolyno apylinkes. Bet tėvelis, glostydamas mano galvą ėmė tuoj pasakoti, kokia graži yra Lietuvos gamta, kokie erdvūs tėvų namai, kaip ten daug vietos pabėginėti sode, laukuose ir pievose... Ir dabar ten laisvėje lietuviai jau lietuviškai kalba, ir aš eisianti į lietuvišką mokyklą, ir nebebus žandarų kurie draus lietuviškai kalbėti. O jis bus gydytojas, ir, gydys visus ligonius... ir visi kalbės tik lietuviškai. Ir niekas nebeišvays už tai į Sibirą, nei kalėjiman sodins. Ir tėtis dainavo lietuvišką dainą "Kur bakūžė samanota, kurioje gi-

Viešpaties Kriviui – Brangiam Palangiškiui
Kandidato į Palaimintuosius Mylimam Broleliui

KUNIGUI ANTANUI PERKUMUI

1909 – DEIMANTINIAM JUBILIEJUI – 1984

Būk sveikas, o Viešpaties Krivi Taurusis. Pasveikintas būki.
Darbštuoliu išėjęs – siauruoju Darbėnų keleliu –
Palangoj pasisėmęs žiupsnelį šviesos spindulėlių...
Darbštuolio žingsneliais sukarpęs plačių kontinentų šalis...

Būk sveikas, Darbėnų darbštuoli, Žemaičių šalies spinduly.
Iš vargo lūšnelės pakilęs į skaidriąją Viešpaties saulę.
Ir nuopelnų perlais gražiausią vainiką Kūrėjui supynei.
Palaiminto Brolio sutrumpintą našta pats sau užsikėlei.

Tesėjai, taurus palangiški per juodojo vargo dirvonus...
Su šypsena sėjai Tu palaimintą Viešpaties grūdą...
Hong-Konge už brolius mažuosius Tu gyvybę norėjai aukoti.
Kol Pietų Kontinento – Orinoko šaly pagaliau apsistojai.

Ar meni, Jubiliate Taurusis, Tu mylimą Palangą seną...
Nebėra ten Kristaus, kur kvietė išskleistomis rankom...
Nė Liurdo uolaj jau nebėra Madonos tarp žvakių šviesos...
Paklydusios vėlės dejuoja ant senojo pamario tilto...

Ir Naglius apniūkęs nuo Baltijos sielvarto skundy...
Lakštingalos trėliai nevirpina Rąžės gélėtus krantus...
Ant kalno Birutės nėra koplytėlės, kurioj vardą Tu savo įbrėžei...
Kurioj Viešpaties garbei Tu ne kartą aukojai jaunuolio maldas...

Ak, taurus jubiliate. Tavo Palanga liūdi svetimųjų užgožta.
Tavo Baltija sielvarto skundą nuplukdo į Atlanto gelmes...
Artimųjų ten vėlės neramios klajoja per kopas smėlėtas...
Ir ašarom laisto iš kerpių sušvitusio gintaro krislus.

Šaunus jubiliate. Tu deimanto piūtį sukrovei į Viešpaties kluonus.
Lyg bitė darbštuolė Tu sunešei medų į dangišką korį.
O nuopelnų lobius gal įvertins – būsimoji karta? –
Ir surinks Tavo prakaito perlus į vainiką garbės?

Neliūdėk, Jubiliate, jei ir čia Tau ne kartą erškėčiai,
Giliai sužeidė jautrią pavargusią mylinčią širdį...
Neliūdėk, nes Tau Viešpats daugiau perly vainikan įsegs.
O atleisti, šypsotis – Tu visada linkęs buvai.

Tai būk sveikas. Gyvuok, jubiliate, deimanto amžiaus sulaukęs.
Tegu laimins Kūrėjas Tavo vakarą skaidrų, saulėtą –
Ir nebok jeigu kartais ir piktosios vėtros užkaukia,
Tenai – už žvaigždynų – gal laukia pievelė gélėta.

KLEMENSAS JŪRA

Kun. Antano Perkumo jaunystės draugas

Brazilija, 1984

PARDUODAME

automobiliams

SKYDELIUS su grandinėle raktams LIPINĖLIUS – adesivos
Chaveiro com emblema Vytis e bandeira
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

miau?..." O man buvo graudu, nes aš nesupratau žodžių (namuose mes kalbėjome lenkiškai, nes mano Mamytė buvo rusė, ir pabėgus iš Sibiro tremties Krokuvon, teko jai kalbėti lenkiškai...) Bet svarbiausia graudino mažą širdelę toji ilgėsinga melodija Nuo mažumės buvau ir likau jautri muzikos tonų "minorams" — Bet tėvelis buvo toks linksmas. Jo didelės mėlynos akys švytėjo, kad man taip rodėsi, kaip žvaigždės sulysusiame, labai išblyškusiame veide.

Tėvelio nutarimas buvo įvykdytas. 1918 m. lapkričio mėn. 9 d. atsisveikinome su Krokuvu ir "po ilgos kelionės" (bent tada man jinai buvo labai įspūdinga) atsiradome Vilniuje — Lietuvoje bene lapkričio 10 d. saulėtą priešpietį.

Apsistojome pas Šlapelius (jis turėjo savo žinomą garsų knygyną), kur susitikau su dviem, gal kiek vyresnėm mergytėm Laimute ir Gražute. Ten visi kalbėjo lietuviškai. Man buvo nejauku, bet užkalbinta lenkiškai, glaudžiausi prie mamos — lyg be žado. Atvyko mus pasitikti dėdė Vytautas, tėvelio vyr. brolis. Jis kalbėjo lenkiškai ir buvau laiminga, kad ir aš turiu dėdę — "wójasek, wój..."

Čia porą dienų pailsėjus, išvykome į Švenčionis, o iš ten "siauru traukinėliu" į Uteną, Anykščius ir iš ten arkliais į Tėviškę Griežonėlius.

Ruduo. Šlapia, purvas, tamsu, lietus purkščia. Man liko baugu. Apsikabinau mamą ir verkiu: "Noriu grįžti Krokuvon"... — kartoju, o mama glaudžia mane ir ramiai sako: "Čia dabar yra tavo namai, tavo tėvo ir senelių namai, tavo Tėvytė". Ne, man buvo visai neaišku, kodėl ir kas yra tėvynė, kodėl nėra šviesos kaip Krokuvon, kodėl tuose pajuodusiuose kambariuose tėveliui taip gera, o man baugu, kai naktimis žiurkės pastogėje "ritinėjasi".

Ir susikalbėti su mažuoju pusbroliu Stasiuku negaliu — jis vis "kap, kap, tap, tap, paskui, paskui..." O aš lenkiškai: "nic nierosumie"...Bet, vaikai susikalba. Ypač, kai Stasiukas parodė didžiulę underą pilną žemiinių obuolių, kitą — išlukštentų žirnių, o dar viename kampe "skrynioje" cukraus galvą.

Susidraugavome. Neužilgo ir žiema atslinko, sniegas padengė kalvas, takus. Dėdė paruošė rogutes, tai duodavomės pakalnėn valandų valandas. Jau patiko, šito neturėjau Krokuvon. Jau ir išmokau kalbėti "kap sakai? Tap davei. Paskum ta vi ir aš rogutėmis unt kalno, nuo

Mirus a. a. ALBINUI LIPUI,
gilia užuojautą reiškia žmonai Fridai, sūnums Albertui ir Martui.

São Paulo Palangos Skautų vietininkija

kalno, vot ir nebesuspėsi...

Kai vakarais susėdę prie spinksulės girdėdavome nykų kauksmą, sakydavo Stasiukas: "Untai, Vilkai kaukia..." — Vilkai? — "Uns laukia, kad šuva užuostų..."

Bijojau vilkų. Bet dėdė ir tėtis sakydavo: "Vilkas bijos ugnies. Kai užpuola, tai tik mesk deglą — tuoj paspruks".

... Praėjus metams, persikėlėme gyventi į Troškūnus. Jau buvau įprūsėjusi lietuvių kalboje. Čia vėl visokių įspūdžių — bermontininkai, tėtis mobilizuotas...

Pagaliau 1921 metai — mes Panevėžyje.

Vasario 16-toji. Miestas pasipuošęs véliavomis, didžiąja Respublikos gatve eisenos su dūdų orkestru, vakare visuose languose spinksi žvaktės... Visų nuotaika šventiška. Nesvarbu nei vasario šaltas véjas (iš rytų).

Žygiuoja gatvėmis laisvos Lietuvos miestų jaunimas, kariūnai su savo burmistrais, apskrities ir policijos viršininkais... laisvoje žemėje, laisva džiūgaujanti tauta, numetusi ilgą carojungą — rusų imperijos.

Pražydo Lietuva. Kūrėsi ir statėsi. Jau tapau gimnazisté. Namuose jau visi kalbėjome lietuviškai. Baigiau gimnaziją, véliu įstojau į V. D. Universitetą. Kaip visų tų laisvos Lietuvos jaunimo troškimas tebuvo darbuotis savo Tėvynės ateičiai — Lietuvos ateičiai, kur link mums rodė kelią, mūsų didieji "Aušros" ir "Varpo" šaukliai, mūsų tėvų įkvėpimo kilnūs humaniški idealai — "žmonijai kuo geresnio gerbūvio savo sąžinės ir tautos apsisprendimo laisvėje". Šitą paveldėtą iš protėvių ir tėvų "testamentą", Nepriklausomoje Lietuvoje stengėsi vykdyti jaunoji karta. Ji veržėsi neapvaldoma

jėga visur. Vieni laikėsi artume krikdemų, kiti įsitikinę socialdemokratijos, o patys "karjeristai" tapo nuo 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo vienos "tautininkų partijos" prezidento A. Smetonos stipendijomis apdovanotieji. — Kaip ir kas bebūtų — Lietuva pražydėjo savo 20 metų nepriklausomybėje. Jos jėga liko nepalaužta. Mokyklų tinklas per tuos 20 metų, rusų okupantui 1940 m. užėjus nerado nei vieno beraščio. Patriotizmo dvasia ir galia kėlė tautą į ateitį savo darbštumo ir tikro pasiaukojimo stiprybėje. Gimnazijose ūkininkų vaikams duodamos lengvatos, studentams stipendijos... Ir šian dieną jei ir kritiškai žiūrėdami į naujus talentus išbrendusius okupanto galioje, nežiūrint viso "valdančio aparato", turime pripažinti, kad lietuvis lieka savo tautai Lietuvis; nežiūrint "smauglio kilpos".

Ir tą jėgą jiems ir šian dieną, per vergijos skriaudas ir pinkles jie turi savo kraujuje paveldėję iš protėvių ir tėvų dėka Vasario 16-tosios Nepriklausomos Lietuvos akto pasirašyto 1918 metais Vilniuje.

"... Valstybių santvarkos praeina, bet tauta išlieka... tad pagerbkime savo tautą — mažytį trupinėlj pasaulinėje tautų mišrainėje, savo praeitį, gimtosios žemės sauja rankoje sugniaužę, savo skriaudą pasauliui skelbia;

*"Keičias veidas margo svieto,
Stiprus kelias, silpnas griūna.
Nebijokim vargo kieto —
Vargas pagimdys galiūnus."*

SVEIKINAME

parapijos nuolatinę talkininke
ALDONĄ ŽUTAUTIENĘ
gimtadienio proga(20.III.) ir linkime
geros sveikatos bei Dievo palaimos.
Tėvai Saleziečiai

Geriausia dovana:

GIMTADIENIŲ VARDINIŲ METINIŲ PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS — DRAUGAMS — PAŽĪSTAMIEMS

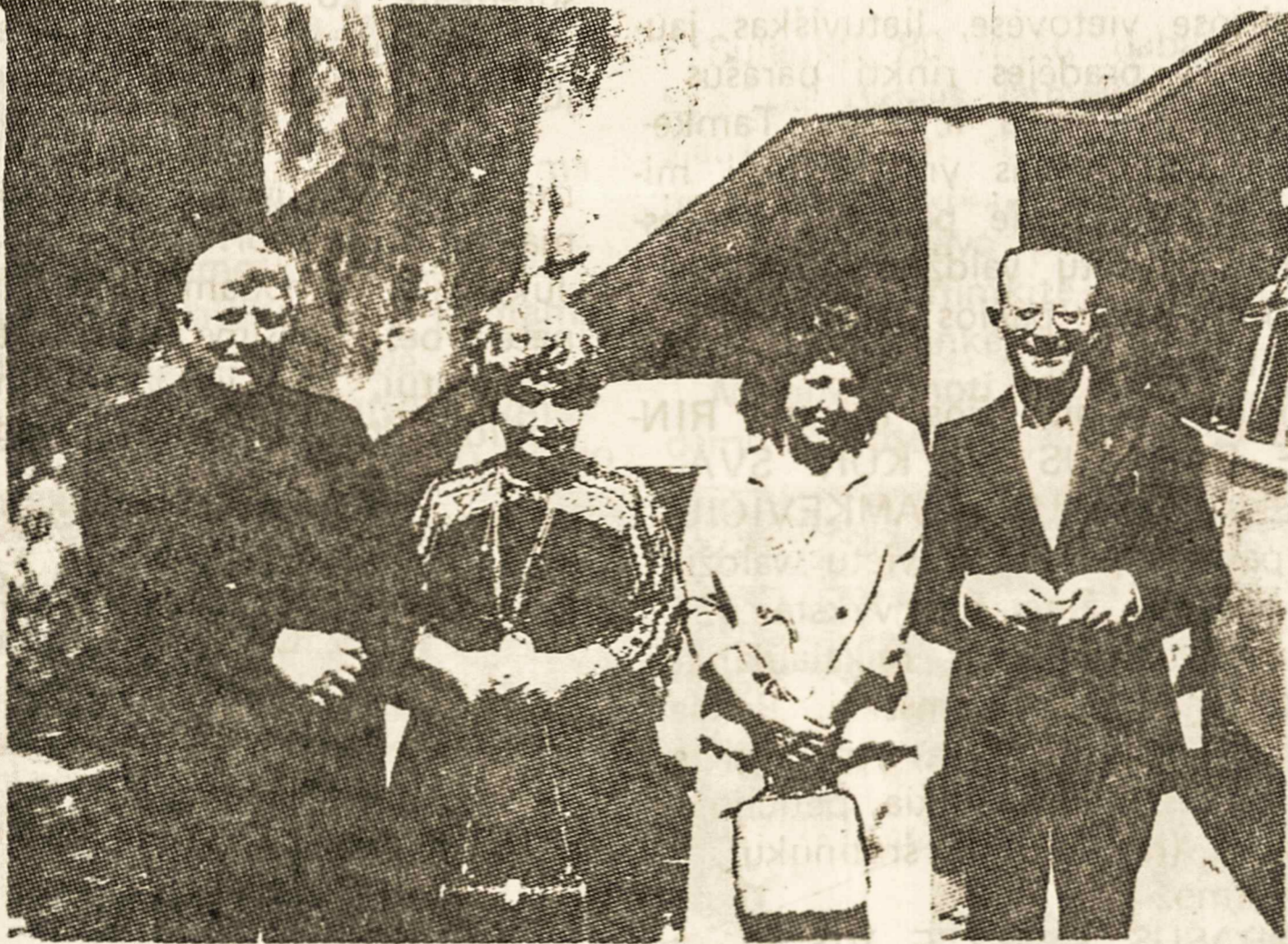
Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų — visus metus

METŲ SLINKTY

Žiūrint į fotografiją, daryta, berods, prieš 7 metus, V. Zelina, prie Jaunimo Namų, norisi kai ką pasakyti.

Visų pirma, kiekviena fotografija yra tam tikras akivaizdinis, istorinis dokumentas. Ar neatrodo mums, kad ateities žmogus vis mažiau domėsis raštu, knygomis, o daugiau jį trauks fotografinis, televizinis vaizdavimas. Šių laikų žmonės, besiskundžią laiko neturėjimu, vis mažiau ir mažiau domisi knygų skaitymu. Rimti, komplikuoti kūriniai, ypatingai jei jie yra parašyti ilgais periodiniais sakiniais - jiems per sunkūs. Drama ar tragedija, kuri išspaudžia ašaras dabartiniams žmonėms per liūdnas dalykas, o mirties scenos, gink Dieve, nerodyk tokiems "švelnutėliams", meilės ir visokiausių malonumų beieškantiems, nors tie patys žmonės žavisi kriminalistiniais, pilnais žudynių filmais.

Ar neteko mums girdėti, kad mūsų laikų suaugę žmonės, kaip maži vaikai, dažnai mėgsta mažas fantastines knygutes, nes jose jie randa me-

džiagos juokui, išsiblaškimui, užsimiršimui.

O mes kiekvienas ar nemėgstame gerai iliustruotas knygas, laikraščius bei žurnalus - vaizdais, fotografijomis ir trumpiau ir daugiau ką pasakome.

Be to, ar nevertėtų ir mums vis daugiau gilintis į fototechnikos meną, kurio diapozonas vis plečiasi.

Štai, šiuo atveju, pažvelkite į šią fotografiją, kuri gal jums ką pasakys: laimingas ir linksmai besišypsas, daug mūsų kolonijai nusipelnęs kun. Stasys Šileika (žiūrint iš dešinės į kairę), dabar sėkmingai dirba Montrealy, Kanadoje. Ten jis mėgiamas klebonas, turįs daug jį mylinčių parapijiečių.

O toliau, šalia kun. Šileikos stovi kukliai besidžiaugianti, senelių - ligonių

Sveikiname mieląjį

inž. A L G I R D A Š U K I

jo gimtadienio (II.24) progą, linkėdami sveikatos, sėkmės ir gausios Viešpaties palaimos.

S a t k ū n a i

lankytoja ir kalinių katekistė, profesionali plaukų frizotuoja, Ona Rudžiuotė, kuri pasižymi dideliu labdariskumu, nes ji nenuilstamai rūpinasi našlaičiais, vienišais ir nelaimingais žmonėmis. O štai ir jos neišskiriama ilgametė draugė Sofija Misiukaitė, dažnai rimta ir susimasčiusi Bom Retiro modistė, mokytoja, turinti net savo privačią mokyklą. Graži šių abiejų merginų draugystė, tai retos ir patvarios draugystės pavyzdys.

Sofija Misiukaitė - širdinga ir pamaldi yra ir nuolatinė lietuviškų parapijų ir parengimų lankytoja, dosni visiems ir visada...

Onutė ir Zosė visuomet pribus. Be judviejų tose pamaldose dar buvo ir kitų kolonijų atstovai.

Taigi, kun. Petras Urbaitis, entuziastingai užsiimantis apaštalavimu, tas dvi tautietes, jis yra linkęs vadinti "gerosiomis samarietėmis".

Bom Retiro lietuviškos samarietės Sofija ir Onutė paskutiniu metu kun. Petru Urbaičiui, jos su rengė, su lietuvišku nuoširdumu, priėmimą, matot, jį, pasveikino, žengiant jam į 75 metus.

Anksčiau minėta fotografija, tai labai malonus prisiminimas. Reikia manyti, kad ir tas susitikimas bus užfiksuotas nauja fotografija, tik gaila, kad dabar ne tas labdarystės ir maldos kvartetas, o tik trio. Lauksime, tad naujo straipsnio su gal taip pat išpūdinga fotografija, kuri be abejonės kalbės apie jų nuotaikas ir ryžtą, tolimesniame ir produktyviame ateities gyvenime.

Fac sic Deus PPS

Į GAMTĄ, Į LITUANIKĄ...

Anot Jean Jacques Rousseau, prancūzų rašytojo, sentimentalus romantiko - "grįžkime į gamtą ir pasidarykime paprastesni", kitaip sakant, bėkime nuo mus varginančios ir žalingos civilizacijos... Pailsėkime gamtoje, pakvėpuokime pušų oru, pasijuskime tikrais gamtos vaikais, o per ją (gamtą) būsimė arčiau Dievo. Ar ne tiesa, kad neegzistuoja viena gamta, ar vienas žmogus be Dievo? Jei kiltų abejonės... atekite į gamtą, įsigilinkite į ją ir tuomet jūs joje rasite Dievą. Jei "civilizacija ardo dorovę", tai, grįžkime į gamtą, laisvu laiku skubėkime į seną kunigo J. Šeškevičiaus atradimą ir jo išpuoselėtą Lituaniką, kur taip gražu ir romantiška, kad net širdis svaigsta. Man, kaip Brazilijos mylėtojai, svečiui šiauriečiui, neseniai pasitaikė tokia

Toliau šią fotografiją lyg papuošia savo rimta ir solidnia išvaizda kun. misionierius Petras Urbaitis, kuris ir po 7 metų atrodo lyg nepasikeitęs. Jam ta fotografija buvo iteikta tų dviejų parapijiečių, kai jis Bom Retiro laikė Kazimierines pamaldas už Lietuvą šio vasario 10 dieną, šv. Eduardo bažnyčioje, Rua dos Italianos. Beveik virto patarle toks išsireiškimas: kas bus, kas ne bus, bet

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DE OMRKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2

COMPRAS

VENDAS -

FONE: 449-4379

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

išimtinė proga. Klebonas J. Šeškevičius nusivežė kun. P. Urbaitį ir atsitiktinai mane į savo svajonių, poilsio ir darbo buveinę – Lietuviką, kur pavaišinęs rūgusiu pienu, bulvėmis, vaisiais ir kitais skanėstais (pietus ruošė jo "tetulė" p. Korsakienė), jis pasiūlė pailsėti, vėliau pasivaikščioti, o ir pernaktoti vienoje svečių salėje.

Gaila, kad tokia nelemtis, mat, kunigas misionierius P. Urbaitis, būdamas ištikimas duotam žodžiui, skubėjo į São Paulo. Aplinkybės vertė ir mane palikti pilnas vilionių kalveles, pušyną, kuriame krykštavo lietuviukai, skautai, o taip pat melsvai tviskantį baseiną, rimtą raudoną koplyčią, gražias spalvotas, kanadiško "bangalow" fasono vilas ir tolimus melsvus kalnus...

Trumpai aplankę skautus, kurie sudainavo mums kelias lietuviškas dainas, vadovaujant energingai ir lyriškai nusiteikusiai vadovei E. Bacevičienei, keliom minutėm užsukom pas Brazilijos Lietuvių Bendruomenės pirmininką A.D. Petrą, kurio linksmas ir širdingas žmonas, italė, kalbanti taisyklinga lietuvių kalba, vaišino mus kava ir saldumynais.

Tiesa, dar prieš pietus, netikėtai sutikęs Verą Tatarūniene, išklausiau jos pasakojimų apie Lietuviką, jos vystymosi raidą, jos gyventojus, gatvių lietuviškus pavadinimus ir kun. Šeškevičiaus bei kitų, žinomų Lietuvių Bendruomenei, aktyvistų nuopelnus, kuriant ir tobulinant miniatiūrinę "Lietuvą", kur tiek daug gryo oro, pušų kvapo ir ramios idiliškos aplinkos. Tokia tyli, vaizdinga ir sveika aplinka, tai lyg jaunystės ar atgimimo balzamas pavargusiam nuo miesto triukšmo, darbo ir rūpesčių žmogui...

Tad dažniau grįžkime į gamtą, dažniau lankymės toje ramioje brazilo-lietuviškoje, lietuvių entuziastų mėgiamoje, Lituanikoje.

V. L.

P A D Ė K A

Mūsų mielam broliui **UJ
JONUI ADAMAVIČIUI**
mirus

nuoširdžiai dėkojame giminėms ir draugams, kurie jį lankė namuose ir ligoninėje bei dalyvavo laidotuvėse. Kun. Petrui Rukšui už lankymą ligoninėje, suteikimą Ligonių Sakramentų, Mišias prie karsto ir lydėjimą į amžiną buveinę. Dėkojame visiems dalyvavusiems 7-tos dienos Mišiose, choristams, o ypač maestrui Viktorui Tatarūnui ir Feliksui Girdauskui.

ADAMAVIČIAI

S. O. S.

Mielasis Brazilijos Lietuvių Jaunime

Neseniai, du lietuviai kunigai buvo neteisingai nuteisti Lietuvoje. Jų nusikaltimas: rūpinimasis jaunų žmonių religine samprata ir buvimas sąžiningu kunigu kuris tarnauja Dievui verčiau negu valdžiai. Šiuo metu, Kun. Svarinskas ir Kun. Tamkevičius yra tapę kalniais, tačiau jų padėtis nėra beviltiška. Mes galime jiems padėti.

Įvairiose vietovėse, lietuviškas jaunimas yra pradėjęs rinkti parašus už Kun. Svarinską ir Kun. Tamkevičių. Mūsų tikslas yra surinkti milijoną parašų kurie pareiškia protestą prieš sovietų valdžios nusižengimą prieš savo pačios pasirašytą konstituciją.

Prisidėkite prie šios kovos. RINKITE PARAŠUS UŽ KUN. SVARINSKĄ IR KUN. TAMKEVIČIŲ. Tie parašai parodo sovietų valdžiai, kad pasaulis žino kas vyksta už geležinės uždangos ir reikalauja teisybės ten gyvenantiems.

Rinkti parašus nėra ypatingai sunkus darbas. Jums reikia peticijų, plinksnų (rašiklių, ar šratinukų), ir pasiryžimo.

PARAŠUS RINKITE VISUR. Rinkite juos savo parapijose, tarp savo draugų, mokykloje, ir betkur kitur, kur galite. Rinkite juos su draugais ar pavieniui. Būkite drąsūs.

Jūs vertingai naudojate savo energiją.

Parašus surinkę, siųskite juos šiuo adresu:

PARAŠAI

Box 1

7101 West 80-th St.

Los Angeles, CA 90045

U.S.A.

Iš anksto dėkojame jums už jūsų pastangas, ir linkime jums daug sėkmės. Atsiminkite, nėra svarbu ar surenkate 20 parašų ar 1000 parašų, kas tikrai skaitosi yra, kad jūs stengiatės.

Netylėkime. Neleiskime tiems kurie užslopinę Mūsų Lietuvos šauksmą už tiesą nori nutildyti ir mus. Juk, jeigu žinodami apie šitokias neteisybes tylėsime, tai pareiškime okupantui, kad jis yra laimėjęs – nutildęs ir mus, tuos gyvenančius laisvėje.

PIRMYN JAUNIME. SEKMĖS.

Ginta Palubinskaitė
PLJS Centro Valdybos Narė

AR ŽINOTE, KAD
M Ū S Ų L I E T U V A
PARDUODAMA

V. ZELINOS LAIKRASČIŲ KIOSKE,
AV. ZELINA, 831 ?

MIŠIOS

už a. a.

ONĄ VASILIAUSKIENĘ,

jos mirties penkmetėje, bus atlaikytos Šv. Kazimiero parapijoje, šv. Kazimiero šventės proga, kovo 3 dieną, 9:30 valandą.

Visi bičiuliai ir pažįstami prašomi šia intencija pasimelsti ir Mišiose dalyvauti.

Iš anksto visiems dėkojame.

Olga Vasiliauskaitė Penedo
Marcos ir šeima

PONTIFICIA UNIVERSIDADE CATOLICA

P U C

CURSO DE LINGUA E CULTURA LITUANA

1º Semestre para iniciantes

2º Semestre para adiantados

Início: 16 de março de 1985

Término: 29 de Junho de 1985

Aulas aos sábados: das 9 às 12 horas

Vagas limitadas

Inscrições: Rua Min. Godoy, 1029, 3º and. s/334 – Perdizes
Informações: Tel. 63-7344 – Sr. Tatarūnas

DAINUOJANTI PERUIBĖS, SP. ŠIMTAMETĖ

Antanina Kundrotaitė Ramoškienė, kilimu kaunietė, gimė 1885 metais, Brazilijon atvyko 1926 metais. Yra 7 vaikų motina, kurių penki dar yra gyvi ir yra sukūrę gražias šeimas.

Rafaelio Penedo Marcos ir Olgos Vasiliauskaitės pavėžintas, Vasario 3 dieną, kun. Petras Urbaitis apilankė Martyno Ramoškos šeimą, o po to ir pačią šimtametę Antaniną, jos dukterį Domicelės nuoširdžiai globojamą.

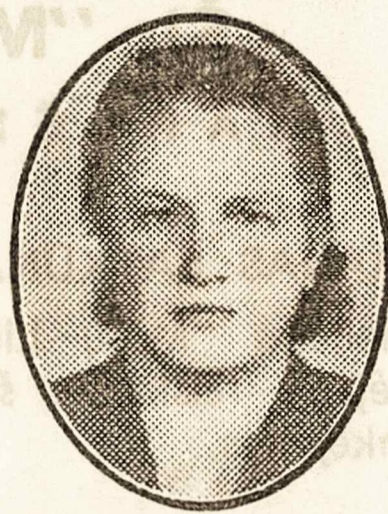
Čia, fotonuotraukoje matosi šimtametė jubiliatė su ją globojančia dukra Domicėle, kaip ji atrodė 1946 metais. Praėjus beveik 40-čiai, sukaktuvininkė yra gerokai sumenkusi kūnu, bet nuostabiai stipri dvasia.

Antaninos visuomet pakili nuotaika tikriausiai paeina iš jos stebėtinai gilaus pamaldumo.

Pats jubiliatės kambarys atrodo reto meniškumo koplyčia, kurioje šimtametė besisupdama ant savo linguojančios kėdės, jaučiasi laiminga vienybėje su Dievu.

Pagal pasakojimą, jubiliatės šeima galėjo būti nuo seno pavadinta: "Dainuojanti Ramoškų šeima", ir su dabar dar dainuojančia šimtamete Motinėle, kaip chorvede.

Išėjo, kad ir mūsų atsilankymo proga, Martynas Ramoška, jo sesuo

MIŠIOS

už a. a.

ONA MATELIONIENĖ mirties metinių proga (8.III.84) bus atlaikytos sekmadienį kovo 3 d. 16,15 val. N. S. das Dorės bažnyčioje, Casa Verde.

Giminės, artimieji ir bičiuliai prašomi dalyvauti.

Matelionių ir
Barbaro šeimos

Domicelė ir visiems pažįstamas sopranas — Olga Vasiliauskaitė, kartu su šimtamete sudainavo keletą tikrai žavingų lietuviškų liaudies dainų.

Jubiliatės vaikų šeimos ir bičiuliai, jau nuo dabar ruošiasi jubiliatės Antaninos pagerbtuvėm, kurios pratomos ateinančio gegužio 9 dieną.

Dieve, dar ilgai palaikyk šimtametę mūsų tautietę, Antaniną Kundrotaitę Ramoškienę. (KPU).

MĄSTYMAI

Sulaukti 80 metų dabartiniais laikais tai didelis laimėjimas. To amžiaus taip pat sulaukė ir gimtadienį atšventė ponja ONA MASIENE. Tai tikrai Dievo palaima. Prie visų sveikinimų priimkite ir mūsų nuoširdžiausius linkėjimus.

Malonu žinoti, kad žmonės, dalyvaujanti Mišiose, pasigenda niesmiu. Tai ai

būtų džiugu, kad dažniau dalyvautų Mišiose, ne tik per šventes, iškilmes ar sukaktis. Kiekvieną sekmadienį susirenkam mes Dievo pagarbinti, giedodami "Pulkim ant kelių". Prisiminkime, kad Mišios yra Dievo puota ir esame ištroškę Dievo malonės.

Choristės

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

PAIEŠKOJIMAS

Iš Lietuvos ieško pusbrolių Kliušo Stasio, Genės ir Juozo. Ieškančiųjų adresas: LTSR Zarasų rajonas, DUSĖTOS, Vilniaus g-vė 49 Ona Kliušytė Klibienė, LITUANIA.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Vincas KLIUKAS	Cr.30.000,
Danutė S. GRUNAUER	Cr.50.000,
Adv. Ernestas PETRAITIS	Cr.30.000,
Pranas SATKŪNAS	Cr.30.000,
Ona PATINSKIENĖ	Cr.30.000,
Jonas GRIGAS	Cr.50.000,
Alfonso VAITIEKAITIS	Cr.30.000,
Jonas BALTADUONIS	Cr.10.000,
Lionit MEDVEDER	Cr.30.000,
Julius MEKŠĖNAS	Cr.30.000,

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

Sekmadieniais yra laikomos Mišios lietuviškai:

8 val. šv. Kazimiero koplyčioje, Mooca;
11 val. šv. Juozapo bažnyčioje, V. Zelina.

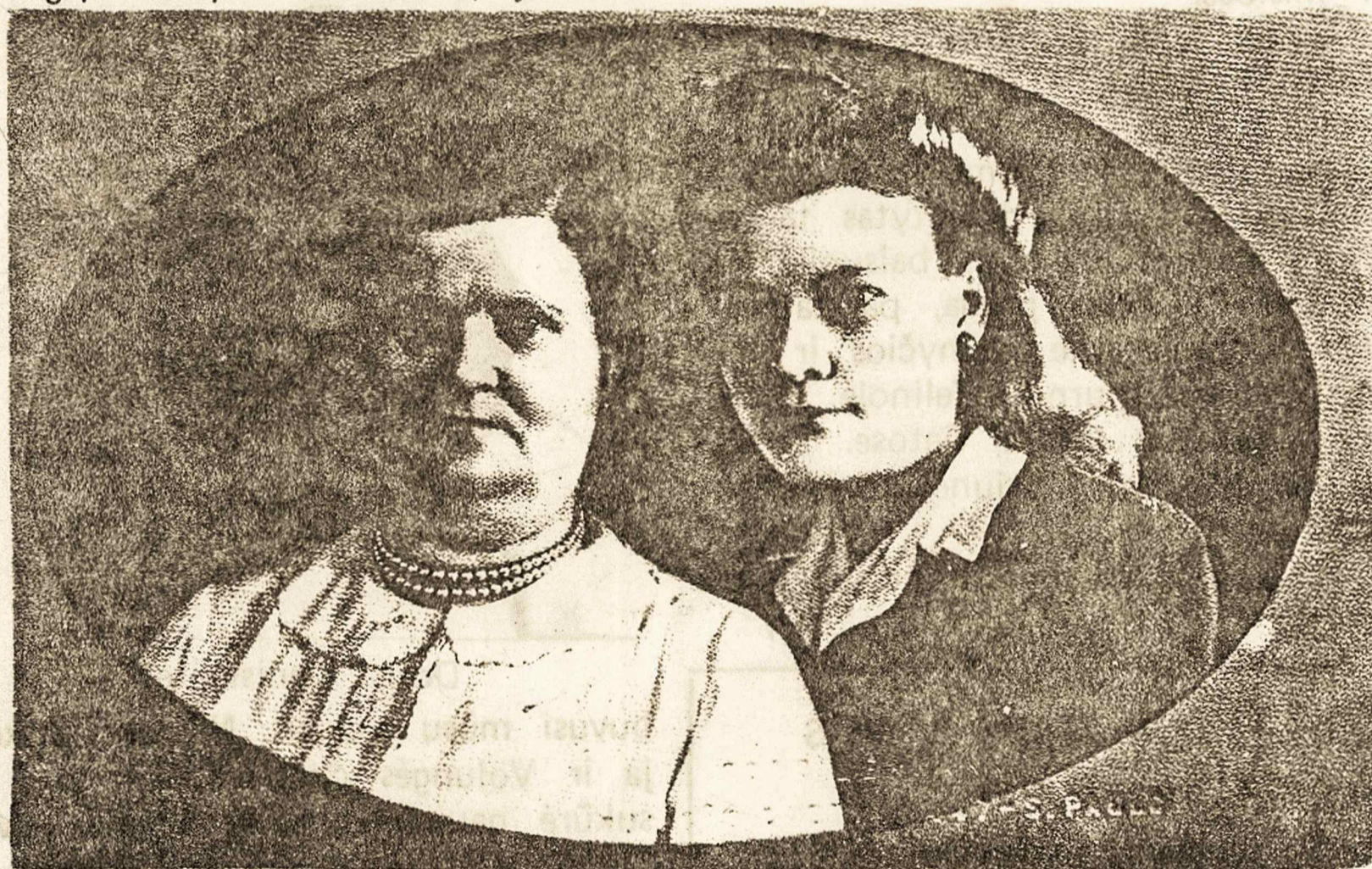
Pamaldos yra laikomos lietuviškai ir įvairiose kitose vietovėse (bairros), nors vieną kartą į mėnesį.

VEIKLOS KALENDORIUS 1985 METAIS

Vasario 24 Lietuvos Nepriklausomybės šventė;

Kovo 3: šv. Kazimiero šventė.

Čia numatyti tik keli duomenys. Visos lietuvių organizacijos kviečiamos susistatyti savo veiklos kalendorių ir jį paskelbti.

ANTANINA KUNDROTAITĖ RAMOŠKIENĖ, "Peruibės šimtametė" ir ją globojanti dukra DOMICELĖ.

F.ÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

MŪSŲ ŽINIOS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Vasario 7 BLB-nės būstinėje, Rua Juatindiba, 28, Mokoje, įvyko Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos posėdis, kurin buvo sukviesti visų lietuvių organizacijų atstovai.

BLB-nės pirmininkas, p. Jonas Tatarūnas, atidarė posėdį, pristatydamas kaip svarbiausią šio posėdžio tikslą — pasitarti besitartinančios Vasario 16-tosios šventės programa. Prieš tai buvo pristatyti keli kiti dienotvarkės punktai.

BLB-nės išdininkas, Hendrikas Guzikauskas, perskaitė reliaciją apie pereinamųjų metų pajamas ir išlaidas, turėtas Bendruomenės veikloje ir Sodyboje "Lituanika".

Sekė šių metų Imigrantų Kultūrinės Parodos klausimas, kuris pasirodė gan keblus. Juk Imigrantų Paroda šiemet organizatorių nustatyta nuo kovo 30 iki balandžio 7 dienos, lygiai per Didžiąją Savaitę. Tai — teisinasi organizatoriai — vienintelė laisva savaitė Ibirapueros Parodų rūmuose. Daugelis valstybių pareiškė savo nepasitenkinimą, ar net atsisakė dalyvauti. Mūsų posėdyje, po visų dalyvių pasisakymo buvo nutarta: reikia parodoje dalyvauti su savo stendu (ar atskirai, ar kartu su latviais ir estais), kad nepasirodytum norj bokituoti; bet sumažinti iki minimumo dalyvavimą, ypač socialinėje bei pramoginėje programoje.

Svarbiausias susirinkimo punktas — Vasario 16-tosios minėjimas.

Pirmininkas, p. J. Tatarūnas, patiekė jo paties apgalvotą plačią programą, kuri buvo papildyta susirinkusiųjų nagrinėjimu ir priedais.

Iškeltas reikalas kviesti kitataučių kolonijų atstovus; pasikviesti gerą fotografą; atnaujinti pranešėjų kadrus; ieškoti laikraščių korespondentų...

Taikią pastabą padarė p. H. Mošinskienė, primindama, kad jaunimas

turi dalyvauti ne tik programoje, o ir Mišiose.

Galop buvo priminta BLB-nės Tarybos kadencija ir reikalingi rinkimai.

Jau sudarytas galimų kandidatų sąrašas, kuris bus pristatytas tautiečiams per ML-vą. Bus balsuojama Vasario 16-tosios proga, pasinaudojant urnomis prie bažnyčios ir salėje. Bus kitos urnos Zelinoje, Mokoje ir gal dar kitose vietose. Bus galima balsuoti ir siunčiant balsus paštu.

Apie visa tai bus informuota per ML-vą. (KPG)

16-tosios VASARIO MINĖJIMAS

1985 Vasario 24 dieną

15 val.: Iškilmingos Mišios V. Zelinos Šv. Juozapo bažnyčioje

16 val.: Seselių Pranciškėčių salėje R. Campos Novos, 157 - V. Zelina

Oficialioj dalyje

Pagrindinis kalbėtojas rašytojas Prof. Paulo Zingg

Meninė Programa

Išpildys Volungės choras ir Nemuno ir Rūtelės tautinių šokių grupės

PASKIRKIM 24 VASARIO PAGERBTI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENAI

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAI

PRANAS SATKŪNAS ir ALGIRDAS ŠUKYS

Mieliems "Mūsų Lietuvos" skaitytojams ir rėmėjams reiškiame širdingą padėką ir geriausių linkėjimus.

Redakcija ir Administracija

Šv. Kazimiero Parapija

KAZIMIERINIŲ METŲ UŽBAIGA

Kovo 3 d., 9,30 val.: IŠKILMINGOS MIŠIOS
celebruos CNBB generalinis sekretorius, Dom Luciano
giedos jungtinis lietuvių choras

Prieš Mišias: — procesija su šv. Kazimiero statula
— Šventojo pagerbimas gėlėmis
— laiškų-peticijų deginimas

Prieš šventę: pasiruošimo tridienis

Kovo 10 d., 9,30 val.: PADĖKOS MIŠIOS
Kazimierinių Metų darbuotojų intencija
Giedos "Volungės" choras

Kovo 2/3 ir 9/10: KAZIUKO MŪGĖ-KERMOŠIUS
įvairių tautybių barakai-seklyčios
folklorinės manifestacijos

Pradžia: šeštadieniais 18 val.
sekmadieniais 10 val.

Rengia Organizacinis Komitetas

VESTUVĖS ARIZONOJ

Doris Kuniskaitė

buvusi mūsų skautė, Nemuno šokėja ir Volungės choristė, vasario 2 d. sukūrė naują šeimą su Charles Alvin Siesker. Vestuvės įvyko šv. Pranciškaus Saverio bažnyčioje Phoenix mieste, Arizonoje - JAV-bėse. Dalyvavo daug giminių ir draugų. Iš Brazilijos vestuvėse dalyvavo jaunosios senelė Ona Adamavičienė.

Doris yra Irenės Adamavičiūtės, buvusios V. Zelinos vargonininkės ir Aloizo Antano Kuniskių duktė. Mūsų sanpaulietei linkime gražaus ir laimingo naujo gyvenimo.